

Zitting 1978–1979

15 697

Nadere wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en enige andere wetten (invoering van bepalingen inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van premie en loon- en omzetbelasting bij onderaanneming en het ter beschikking stellen van arbeidskrachten)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot nadere wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en enige andere wetten (invoering van bepalingen inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van premie en loon- en omzetbelasting bij onderaanneming en het ter beschikking stellen van arbeidskrachten).

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Porto Ercole, 25 augustus 1979

Juliana

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het teneinde betere waarborgen te scheppen voor de inning van premie en belastingen wenselijk is de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en enige andere wetten te wijzigen voor wat betreft de hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van premie en loon- en omzetbelasting bij onderaanneming en voorts in de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet op de omzetbelasting 1968 overeenkomstige bepalingen over hoofdelijke aansprakelijkheid bij het ter beschikking stellen van arbeidskrachten op te nemen als in de Coördinatiewet Sociale Verzekering;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Coördinatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1966, 64) wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 16a, eerste lid, wordt gelezen als volgt:

1. Wanneer een werknemer met instandhouding van de dienstbetrekking tot zijn werkgever door deze ter beschikking is gesteld van een derde, om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn, is die derde hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de premie en de voorschotpremie, welke de werkgever verschuldigd is in verband met het verrichten van die werkzaamheden door de werknemer. De artikelen 10 tot en met 16 zijn ten aanzien van die derde van overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat in artikel 10 in plaats van «een loonadministratie, welke voldoet aan door het uitvoeringsorgaan, waarbij hij is aangesloten, te stellen voorschriften» wordt gelezen: «een administratie, aan de hand waarvan het door de werknemer genoten loon kan worden vastgesteld». Onze Minister kan, de Sociale Verzekeringsraad gehoord, ter zake nadere regelen stellen. De in de eerste volzin bedoelde derde wordt ter zake van de toepassing van de genoemde artikelen, alsmede ter zake van het instellen van beroep tegen een beslissing betreffende verschuldigde premie, mede als werkgever in de zin van deze wet beschouwd en geacht te zijn aangesloten bij het uitvoeringsorgaan, waarbij de werkgever is aangesloten.

B. Na artikel 16a wordt, onder verlettering van artikel 16b in artikel 16d, een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 16b. 1. In dit artikel wordt verstaan onder:

a. aannemer: degene, die zich jegens een ander, de opdrachtgever, verbindt om buiten dienstbetrekking een werk van stoffelijke aard uit te voeren tegen een te betalen prijs;

b. onderaannemer: degene, die zich jegens een aannemer verbindt om buiten dienstbetrekking het onder a bedoelde werk geheel of gedeeltelijk uit te voeren tegen een te betalen prijs.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt de onderaannemer als aannemer beschouwd.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt met een aannemer gelijkgesteld degene, die zonder daartoe van een opdrachtgever opdracht te hebben gekregen buiten dienstbetrekking in de normale uitoefening van zijn bedrijf een werk van stoffelijke aard uitvoert.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt ten opzichte van de aannemer als onderaannemer beschouwd de verkoper van een toekomstige zaak, indien en voor zover de koop en verkoop voortvloeit uit of verband houdt met het in het eerste lid, onder a, bedoelde werk.

5. De aannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de premie en de voorschotpremie:

a. die de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer verschuldigd is in verband met het verrichten van werkzaamheden door zijn werknemers ter zake van dat werk;

b. voor de betaling waarvan de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer ingevolge artikel 16a hoofdelijk aansprakelijk is ter zake van dat werk.

6. Voor de toepassing van het vorige lid wordt niet als premie beschouwd de verhoging als bedoeld in artikel 12, eerste lid.

7. Degene, die op grond van het vijfde lid hoofdelijk aansprakelijk is, kan slechts worden aangesproken, wanneer de onderaannemer met de betaling van de premie of de voorschotpremie in gebreke is.

8. De artikelen 10 tot en met 16 zijn ten aanzien van de aannemer van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat in artikel 10 in plaats van «een loonadministratie, welke voldoet aan door het uitvoeringsorgaan, waarbij hij is aangesloten, te stellen voorschriften» wordt gelezen: «een administratie, aan de hand waarvan het bedrag aan loon kan worden vastge-

steld, dat in de door de aannemer te betalen prijs voor de uitvoering van een werk door een onderaannemer is begrepen». Onze Minister kan, de Sociale Verzekeringsraad gehoord, nadere regelen stellen. De aannemer wordt ter zake van de toepassing van de artikelen 10 tot en met 16, alsmede ter zake van het instellen van beroep tegen een beslissing betreffende verschuldigde premie, mede als werkgever in de zin van deze wet beschouwd en geacht te zijn aangesloten bij het uitvoeringsorgaan, dat hem op grond van dit artikel voor de betaling van premie aanspreekt.

9. De voorgaande leden zijn niet van toepassing:

1°. indien een werk, tot de uitvoering waarvan een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden, geheel of grotendeels wordt verricht op de plaats, waar de onderneming van de onderaannemer is gevestigd, of

2°. indien de uitvoering van een werk waartoe een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden ondergeschikt is aan een tussen hen gesloten overeenkomst van koop en verkoop van een bestaande zaak.

C. Na § 4 wordt een nieuwe paragraaf 4a ingevoegd, luidende:

§ 4a. Van het verhaal

Artikel 16e. 1. Degene, die ingevolge artikel 16a of artikel 16b premie of voorschotpremie aan het uitvoeringsorgaan heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op de werkgever, die met de betaling daarvan in gebreke is.

2. Indien het in het eerst lid bedoelde verhaal op de werkgever geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen ingevolge artikel 16b hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling in het onvoldaan gebleven deel bijdragen, in evenredigheid met het aandeel in het totaal van het uit te voeren werk dat ieder van hen door een onderaannemer heeft laten uitvoeren. Indien dit aandeel niet kan worden vastgesteld, moeten zij onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort, veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt over de anderen verdeeld naar evenredigheid van de gedeelten waarvoor de schuld ieder van hen aanging.

3. Ieder, die in de premie of voorschotpremie heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van de werkgever terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL II

Artikel 61 van de Organisatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1952, 344) wordt gewijzigd als volgt:

1°. In het eerste lid wordt na de woorden «ten opzichte van» een dubbele punt geplaatst en in plaats van het daarop volgende zinsgedeelte gelezen:

- a. hem zelf;
- b. hem, in wiens dienst dan wel ten behoeve van wie hij werkt of gewerkt heeft, of
- c. hem, die in zijn dienst dan wel te zijnen behoeve werkt of gewerkt heeft.

2°. In het derde lid wordt na de woorden «betrekking hebben op» een dubbele punt geplaatst en in plaats van het daarop volgende zinsgedeelte gelezen:

- a. de arbeid en het loon van een persoon die in zijn dienst of te zijnen behoeve werkt of gewerkt heeft, dan wel
- b. werkzaamheden, welke hij ten behoeve van een ander verricht of heeft verricht.

ARTIKEL III

Artikel 73 van de Ziektewet (Stb. 1967, 473) wordt gewijzigd als volgt:

In het eerste lid wordt onder verlettering van onderdeel c tot onderdeel d een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

c. betrekking heeft op de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a en artikel 16b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering;

ARTIKEL IV

Artikel 43 van de Werkloosheidswet (Stb. 1967, 421) wordt gewijzigd als volgt:

In het eerste lid wordt de punt aan het slot daarvan vervangen door een puntkomma, waarna een nieuw onderdeel wordt toegevoegd, luidende:

c. betrekking heeft op de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a en artikel 16b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL V

Artikel 87 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (Stb. 1977, 492) wordt gewijzigd als volgt:

Het tweede lid wordt gelezen als volgt:

2. Aan de werkgever wordt, desverlangd, schriftelijk kennis gegeven van de beslissing ingevolge deze wet, welke betrekking heeft op:

- a. verschuldigde premie;
- b. de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a en artikel 16b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL VI

Artikel 74 van de Ziekenfondswet (Stb. 1964, 392) wordt gewijzigd als volgt:

In het eerste lid, onder b vervalt na: «betreffende de vaststelling der premie» de komma en wordt ingevoegd:

en betreffende de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a en artikel 16b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL VII

In de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521) wordt na artikel 32 ingevoegd:

Artikel 32a. 1. Wanneer een werknemer met instandhouding van de dienstbetrekking tot zijn inhoudingsplichtige door deze ter beschikking is gesteld van een derde, om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn, is die derde hoofdelijk aansprakelijk voor de belasting welke de inhoudingsplichtige verschuldigd is in verband met het verrichten van die werkzaamheden door de werknemer, behoudens voor zover hij aantoonde dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

2. Het eerste lid vindt geen toepassing in de gevallen bedoeld in artikel 16a, tweede lid, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1966, 64).

Artikel 32b. 1. In dit artikel wordt verstaan onder:

a. aannemer: degene, die zich jegens een ander, de opdrachtgever, verbindt om buiten dienstbetrekking een werk van stoffelijke aard uit te voeren tegen een te betalen prijs;

b. onderaannemer: degene, die zich jegens een aannemer verbindt om buiten dienstbetrekking het onder a bedoelde werk geheel of gedeeltelijk uit te voeren tegen een te betalen prijs.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt de onderaannemer ten opzichte van zijn onderaannemer als aannemer beschouwd.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt met een aannemer gelijkgesteld degene, die zonder daartoe van een opdrachtgever opdracht te hebben gekregen buiten dienstbetrekking in de normale uitoefening van zijn bedrijf een werk van stoffelijke aard uitvoert.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt ten opzichte van de aannemer als onderaannemer beschouwd de verkoper van een toekomstige zaak, indien en voor zover de koop en verkoop voortvloeit uit of verband houdt met het in het eerste lid, onder a, bedoelde werk.

5. De aannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de belasting:

a. die de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer verschuldigd is in verband met het verrichten van werkzaamheden door zijn werknemers ter zake van dat werk, behoudens voor zover hij aantoont dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen;

b. voor de betaling waarvan de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer ingevolge artikel 32a hoofdelijk aansprakelijk is ter zake van dat werk, behoudens voor zover hij aantoont dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

6. De voorgaande leden zijn niet van toepassing:

1°. indien een werk, tot de uitvoering waarvan een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden, geheel of grotendeels wordt verricht op de plaats, waar de onderneming van de onderaannemer is gevestigd, of

2°. indien de uitvoering van een werk waartoe een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden ondergeschikt is aan een tussen hen gesloten overeenkomst van koop en verkoop van een bestaande zaak.

Artikel 32c. 1. Voor de toepassing van artikel 32b wordt niet als belasting beschouwd de verhoging als is bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

2. Op de aansprakelijkheid van degene, die op grond van artikel 32a of artikel 32b hoofdelijk aansprakelijk is wordt geen beroep gedaan alvorens de inspecteur het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat bij beschikking heeft vastgesteld.

Artikel 32d. 1. Degene, die ingevolge artikel 32a of artikel 32b belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op de inhoudingsplichtige, die de belasting verschuldigd is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen ingevolge artikel 32b hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling in het onvoldaan gebleven deel bijdragen, in evenredigheid met het aandeel in het totaal van het uit te voeren werk dat ieder van hen door een onderaannemer heeft laten uitvoeren. Indien dit aandeel niet kan worden vastgesteld, moeten zij onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dat zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort, veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt over de anderen verdeeld naar evenredigheid van de gedeelten waarvoor de schuld ieder van hen aanging.

3. Ieder, die in de belasting heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van de inhoudingsplichtige die de belasting verschuldigd is, terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL VIII

In de Wet op de omzetbelasting 1968 (Stb. 329) wordt na artikel 41 ingevoegd:

Artikel 41a. 1. Voor de toepassing van dit artikel en artikel 41b wordt onder werknemer, dienstbetrekking en inhoudingsplichtige verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan voor de toepassing van de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521).

2. Wanneer een werknemer met instandhouding van de dienstbetrekking tot zijn inhoudingsplichtige door deze ter beschikking is gesteld van een derde, om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn, is die derde hoofdelijk aansprakelijk voor de belasting welke de inhoudingsplichtige verschuldigd is in verband met dat ter beschikking stellen, behoudens voor zover hij aantoonst dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

3. Het tweede lid vindt geen toepassing in de gevallen, bedoeld in artikel 16a, tweede lid, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1966, 64).

Artikel 41b. 1. Dit artikel verstaat onder:

a. aannemer: degene, die zich jegens een ander, de opdrachtgever, verbindt om buiten dienstbetrekking een werk van stoffelijke aard uit te voeren tegen een te betalen prijs;

b. onderaannemer: degene, die zich jegens een aannemer verbindt om buiten dienstbetrekking het onder a bedoelde werk geheel of gedeeltelijk uit te voeren tegen een te betalen prijs.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt de onderaannemer ten opzichte van zijn onderaannemer als aannemer beschouwd.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt met een aannemer gelijkgesteld degene, die zonder daartoe van een opdrachtgever opdracht te hebben gekregen buiten dienstbetrekking in de normale uitoefening van zijn bedrijf een werk van stoffelijke aard uitvoert.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt ten opzichte van de aannemer als onderaannemer beschouwd de verkoper van een toekomstige zaak, indien en voor zover de koop en verkoop voortvloeit uit of verband houdt met het in het eerste lid, onder a, bedoelde werk.

5. De aannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de belasting:

a. die de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer verschuldigd is ter zake van dat werk, behoudens voor zover hij aantoonst dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen;

b. voor de betaling waarvan de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer ingevolge artikel 41a hoofdelijk aansprakelijk is ter zake van dat werk, behoudens voor zover hij aantoonst dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen;

met dien verstande, dat het bedrag waarvoor de aannemer ter zake van een werk aansprakelijk is niet hoger is dan het bedrag aan belasting dat de onderaannemer ter zake van dat werk verschuldigd is.

6. De voorgaande leden zijn niet van toepassing:

1°. indien een werk, tot de uitvoering waarvan een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden, feitelijk en geheel of grotendeels wordt verricht op de plaats, waar de onderneming van de onderaannemer is gevestigd, of

2°. indien de uitvoering van een werk waartoe een onderaannemer zich jegens de aannemer heeft verbonden ondergeschikt is aan een tussen hen gesloten overeenkomst van koop en verkoop van een bestaande zaak.

Artikel 41c. 1. Voor de toepassing van artikel 41b wordt niet als belasting beschouwd de verhoging als is bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

2. Op de aansprakelijkheid van degene, die op grond van artikel 41a of artikel 41b hoofdelijk aansprakelijk is wordt geen beroep gedaan alvorens de inspecteur het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat bij beschikking heeft vastgesteld.

Artikel 41d. 1. Degene, die ingevolge artikel 41a of artikel 41b belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op de ondernemer, die de belasting verschuldigd is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen ingevolge artikel 41b hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling in het onvoldaan gebleven deel bijdragen, in evenredigheid met het aandeel in het totaal van het uit te voeren werk dat ieder van hen door een onderaannemer heeft laten uitvoeren. Indien dit aandeel niet kan worden vastgesteld, moeten zij onderling gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort, veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt over de anderen verdeeld naar evenredigheid van de gedeelten waarvoor de schuld ieder van hen aanging.

3. Ieder, die in de belasting heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van de ondernemer die de belasting verschuldigd is terug te vorderen.

4. Van de voorgaande kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL IX

Het in de artikelen I, VII en VIII bepaalde vindt ten aanzien van de in die artikelen bedoelde aannemers en onderaannemers, die vóór het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet een in die artikelen bedoelde overeenkomst hebben aangegaan, geen toepassing gedurende een periode van een jaar na het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet.

ARTIKEL X

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Justitie,

